

Sygn. akt V CZ 37/15

POSTANOWIENIE

Dnia 2 lipca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Hubert Wrzeszcz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Irena Gromska-Szuster

SSN Zbigniew Kwaśniewski

w sprawie z powództwa D. Spółki z o.o. z siedzibą w W.

przeciwko C. Spółce z o.o. Spółce Komandytowej z siedzibą w W.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 2 lipca 2015 r.,

zażalenia strony pozwanej na postanowienie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu
z dnia 20 marca 2015 r., sygn. akt I ACa 394/15,

**uchyla zaskarżone postanowienie, pozostawiając Sądowi
rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego
w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 20 marca 2015 r. Sąd Apelacyjny odrzucił apelację z powodu wniesienia jej po upływie przewidzianego w art. 369 § 1 k.p.c. dwutygodniowego terminu od doręczenia apelującej wyroku z uzasadnieniem (art. 373 k.p.c.).

Z uzasadnienia postanowienia wynika, że Sąd Okręgowy we Wrocławiu w dniu 12 grudnia 2014 r. doręczył pełnomocnikowi pozwanej odpis wydanego w dniu 20 listopada 2014 r. wyroku z uzasadnieniem. W dniu 22 grudnia 2014 r. pełnomocnik procesowy złożył niepodpisane pismo procesowe nazwane apelacją, obejmujące oznaczenie sądu, sygnaturę sprawy, stron, wartości przedmiotu zaskarżenia, i oświadczenie, że pozwana zaskarża wyrok w całości.

Zarządzeniem z dnia 19 stycznia 2015 r. przewodniczący wydziału w Sądzie Okręgowym we Wrocławiu wezwał pełnomocnika pozwanej do uiszczenia opłaty od apelacji i usunięcia jej braków formalnych przez złożenie brakujących stron apelacji i podpisu przez pełnomocnika. Odpis zarządzenia doręczono w dniu 10 lutego 2015 r.

Dnia 17 lutego 2015 r. zostało złożone pismo procesowe wraz z podpisaną apelacją.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego złożone przez pełnomocnika pozwanej niepodpisane pismo z dnia 22 grudnia 2014 r. nie zawiera jakichkolwiek cech apelacji. Nazwanie go apelacją nie nadało mu charakteru tego środka odwoławczego, ponieważ nie zawierało ono cech konstytutywnych apelacji, nie było zatem podstaw do wzywania pełnomocnika procesowego do usunięcia braków formalnych apelacji.

W ocenie Sądu drugiej instancji szczątkowa postać pisma procesowego z dnia 22 grudnia 2014 r., jeśli nawet została oznaczona jako apelacja, nie może prowadzić do nadania jej charakteru tego środka odwoławczego i nie uzasadniała podejmowania czynności zmierzających do usunięcia braków formalnych polegających w rzeczywistości na sporządzeniu apelacji. Dopiero pismo z dnia 17 lutego 2014 r. należało więc uznać za apelację, która jednak – ze względu na

wniesienie jej po upływie ustawowego terminu – podlegała odrzuceniu jako spóźniona.

W zażaleniu pełnomocnik pozwanej, zarzucając naruszenie art. 130 § 1 i § 3, art. 369 § 1 i 373 k.p.c., wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przewidziane w art. 368 § 1 k.p.c. wymagania są określane – ze względu na ich znaczenie dla postępowania apelacyjnego i fakt, że decydują o treści apelacji – mianem konstrukcyjnych. Ich procesowo znaczący walor nie jest jednak usankcjonowany, w przeciwieństwie do tego rodzaju wymagań stawianych skardze kasacyjnej (art. 398⁴ § 1 i art. 398⁶ § 2 k.p.c.), inaczej niż ogóle wymagania formalne apelacji. To oznacza, że niezachowanie wymagań formalnych apelacji, zarówno konstrukcyjnych, jak i ogólnych, podlega jednolitej sankcji w postaci odrzucenia apelacji, jednakże niedopuszczalne jest wydanie postanowienia w tym przedmiocie a limine, bez przeprowadzenia postępowania naprawczego.

Argumentów wspierających to stanowisko dostarcza regulacja prawna z okresu obowiązywania art. 370¹ k.p.c., który stanowił, że apelację sporządzoną przez adwokata, radcę prawnego, lub rzecznika patentowego, niespełniającą wymagań przewidzianych w art. 368 § 1 pkt 1-3 i pkt 5 k.p.c., sąd pierwszej instancji odrzuca bez wzywania do usunięcia braków, zawiadamiając o tym właściwy organ samorządu zawodowego, do którego należy pełnomocnik. Przepis art. 370¹ k.p.c. został wprowadzony do Kodeksu postępowania cywilnego z dniem 5 lutego 2005 r., ale z dniem 5 czerwca 2008 r. utracił moc na podstawie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 maja 2008 r., P 18/07 (OTK-A 2008, nr 4, poz. 61).

Przedstawione wyżej stanowisko niejednokrotnie znajdowało wyraz w orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmującym, że apelacja, która nie zawiera zarzutów, ich uzasadnienia czy wniosku o zmianę albo uchylenie wyroku z zaznaczeniem zakresu żądanej zmiany lub uchylenia, podlega uzupełnieniu na podstawie art. 130 § 1 k.p.c. (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 1998 r., III ZP 1/98, OSNP 1998, nr 16, poz. 483, oraz postanowienia Sądu Najwyższego

z dnia 4 grudnia 2002 r., I CZ 176/02, nie publ., z dnia 2 lutego 2007 r., IV CZ 3/07, nie publ., i z dnia 24 stycznia 2014 r., V CZ 82/13, nie publ).

Mając na względzie powyższe, zażalenie pozwanej należało uznać za uzasadnione.

Z przedstawionych powodów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji postanowienia (art. 398¹⁵ § 1 i art. 108 § 2 w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.).